

Tieteen popularisoinnin haasteet - Tutkijan näkökulma

Mikael Fogelholm, dos., ETT
Yksikön johtaja, Suomen Akatemia, terveyden tutkimus

Tieteen popularisointi - miksi?

- Tieteen yhteiskunnallinen vaikuttavuus
- Julkisin varoin tuetun tutkijan velvollisuus (?)
- Tutkija oma halu saada näkyvyyttä, valtaa, rahaa...

Suomen Akatemian strategiset keinot

Tutkimusrahoitus

- Oikeat rahoitusmuodot ja riittävä rahoitus
- Arviointi
- Rahoitusyhteistyö
- Huippusaamisen keskittymät
- Infrastruktuurihankkeet

Tutkijanuran kehittäminen

- Tutkijakoulujärjestelmä
- Tutkijanuran jatkuvuus
- Nuorten tutkijoiden itsenäistyminen
- Tutkijoiden liikkuvuus

Tutkimuksen vaikuttavuus

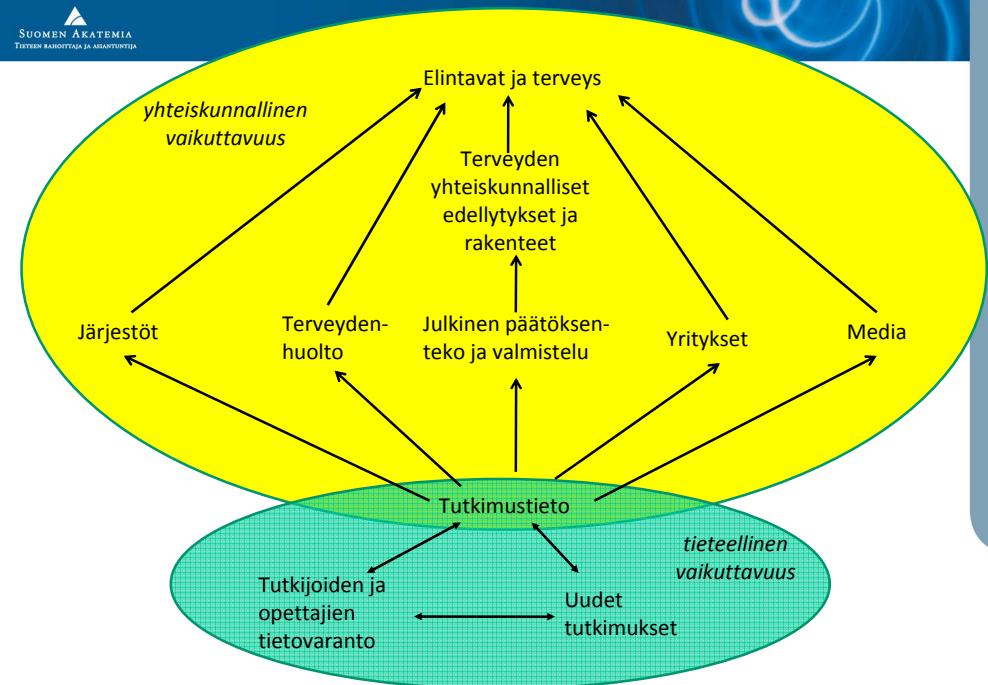
- Kaikki tieteenalat
- Tieteidenvälisyys, monimuotoisuus ja uuslukuus
- Korkea tieteellinen laatu
- Tarkastelu pitkällä aikavälillä

Strategiset kumppanuudet

- Kansalliset ja kansainväliset rahoittajat
- Yliopistot

Tieteen merkitys ja näkyvyys

- Yhteiskunnallinen keskustelu
- Hyvät tieteelliset käytännöt
- Perustutkimuksen yhteiskunnallinen merkitys
- Tutkimuksen tunnetuksi tekeminen

Tieteen popularisointi - kenelle?

- lähialojen ammattilaiset (esim. ravitsemusterapeutit)
- muut ammattilaiset (esim. järjestöjen tiedottajat)
- päätöksentekijät (esim. kuntien liikuntatoimenjohtajat)
- media

- yritysten yms. työntekijät ("tykypäivät")
- harrastusryhmät (esim. urheilijat ja valmentajat)
- opiskelijaryhmät
- ns. suuri yleisö

Tieteen popularisointi - kanavat?

- omat kirjoitukset
 - artikkelit
 - kolumnit
- luennot
- haastattelut
 - lehdet
 - TV, radio
- Internet (blogit yms.)

- ammattilehdet
- aikakauslehdet
 - kohderyhmälehdet
 - yleislehdet
- sanomalehdet

Tieteen popularisointi - miten?

- aiheen valinta → miksi kiinnostaa kohdetta?
- johtopäätöksiä, tulkintoja (ei metodeja ja tuloksia)
- johtopäätösten varmuus
- kuvat ja taulukot
- käsitteet, vauhti, eteneminen
- innostus ja arvostus

Tieteen popularisointi - mitä voi saada palkinnoksi?

"Fogelholm nimittelee minua hiihydraatteja vastaan taistelevaksi Don Quijoteksi. Ilmeisesti Fogelholm ei ymmärrä kaunokirjallisuuden sanomaa sillä Cervantes irvii juuri sitä maailmaa, mitä Fogelholm yrittää kilttinä poikana puolustaa. Fogelholmia voisi kutsua elintarviketeollisuuden Göbbelsiksi. Göbbelshän oli se veijari, joka aikoinaan sanoi, että mitä härskimpi vale, sitä paremmin kansa uskoo."

Vertaus Anja Snellmanin romaaniin kertoo puolestaan Fogelholmin naisvihasta. Analyytikkojen mukaan se johtuu halventavasta asenteesta omaa äitiä kohtaan, joka ei kykene suojelemaan lasta julmalta isältä. Fogelholm uskoo auktoriteetteja, eikä uskalla elää omien kokemusten varassa. Siksi hän on sovelias työväline monelle, kuten Göbbels aikoinaan. Vapaa kirjoittaminen paljastaa paljon sellaistaakin, mitä ei ääneen sanota."